

Perusturvalautakunta**Aika** 19.09.2019 klo 10:00 - 11:31**Paikka** Kunnanvirasto, valtuustosali**Käsitellyt asiat**

§	Otsikko	Sivu
29	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
30	Pöytäkirjan tarkastajien valinta	5
31	Työjärjestyksen hyväksyminen	6
32	Talouden katsaus	7
33	Tilannekatsaus	8
34	Osavuosikatsaus - talousarvio 2019, perusturvalautakunta	9
35	Tarkennettu esitys saamenkielisten sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamiseen osoitetun määrärahan tarpeesta v. 2020	11
36	Lähihoitajien toimien (kolme) perustaminen ja määrärahat	14
37	Tiedoksi saatettavat asiat	15

Osallistujat

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Halonen Markku	10:00 - 11:31	Puheenjohtaja	
	Tähkäpää Maiju-Ilona	10:00 - 11:31	Jäsen	
	Aikio Uula-Petteri	10:00 - 11:31	Jäsen	
	Länsman Auli	10:00 - 11:31	Jäsen	
	Lukkari Nils Eric	10:00 - 10:54	Varajäsen	
Poissa	Parkkonen Anne		Varapuheenjohtaja	
	Laiti Jouni		Jäsen	
	Pieski Maarit Kirsti		Jäsen	
	Härkönen Esko		Varajäsen	
	Mellanen Marjut		Varajäsen	
	Länsman Inga		Varajäsen	
	Pieski Aura		Varajäsen	
	Nieminen Satu-Marjut		Varajäsen	
	Aikio Ara		Varajäsen	
	Tapiola Ilmari		Kunnanhallituksen pj	
	Tieva-Niittyvuopio Vuokko		Kunnanjohtaja	
Nordberg Aulis		Kunnanhallituksen edustaja		
Muu	Hjelm Karoliina	10:00 - 11:31	esittelijä, perusturvajohtaja	
	Lehmonen Raija	10:00 - 11:31	Pöytäkirjanpitäjä	
	Aikio Leena	10:00 - 11:31	Tulkki	
	Jylhä Taina	10:00 - 11:31	Avopalvelun ohjaaja	
	Kontio Päivi	10:00 - 11:31	Hoitotyön johtaja	
	Eriksen Heidi	10:00 - 11:31	Vastaava lääkäri	
	Vierimaa Taina	10:00 - 11:31	Vastaava hammaslääkäri	
	Nikkinen Anna-Marja	10:00 - 11:20	Emäntä	

Allekirjoitukset

Markku Halonen
puheenjohtaja

Raija Lehmonen
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

29 - 37

Pöytäkirjan tarkastus

Tarkastusaika 19.9.2019

Allekirjoitukset

Auli Länsman

Maiju-Ilona Tahkäpää

Pöytäkirjan tarkastajat:

Pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä

Kunnanvirasto, keskustoimisto 26.09.2019

Ilmoitustaulun hoitaja

Minna Lukkari, kanslisti

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Petultk 19.09.2019 § 29

Ehdotus:

Kokous todetaan laillisesti kokoonkutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Kokous todettiin laillisesti kokoonkutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Petultk 19.09.2019 § 30

Ehdotus:

Valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa, jotka toimivat tarvittaessa myös ääntenlaskijoina.

Päätös:

Valittiin Auli Länsman ja Maiju-Ilona Tähkää pöytäkirjantarkastajiksi, jotka toimivat tarvittaessa myös ääntenlaskijoina.

Työjärjestyksen hyväksyminen

Petultk 19.09.2019 § 31

Ehdotus:

Perusturvalautakunta hyväksyy kokouksen esityslistan mukaisen käsittelyjärjestyksen.

Päätös:

Perusturvalautakunta hyväksyi kokouksen esityslistan mukaisen käsittelyjärjestyksen.

Talouden katsaus

83/02.02.01/2011

Petultk 19.09.2019 § 32

Oheismateriaalina sosiaali- ja terveystoimen talousarvion toteutumat aj. 1.1.- 31.8.2019, kauden 8/19 kirjanpito keskeneräinen.

Perusturvajohtaja esittelee oheismateriaalina olevat sosiaali- ja terveystoimen talousarvion toteutumat.

Ehdotus:

Perusturvalautakunta merkitsee tiedoksi sosiaali- ja terveystoimen talousarvion toteutumat aj. 1.1.- 31.8.2019.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Tilannekatsaus

54/00/2019

Petultk 19.09.2019 § 33

Perusturvajohtaja kertoo sosiaali- ja terveystoimen ajankohtaisten asioiden tilannekatsauksen.

Ehdotus:

Merkitään tiedoksi.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Osavuositarkastus - talousarvio 2019, perusturvalautakunta

108/02.02.00/2018

Petultk 19.09.2019 § 34

Osavuositarkastuksen tavoitteena on tuottaa 1/2-vuotisaineistoa taloustilanteen ja vuodelle asetettujen toiminnallisten tavoitteiden etenemisen osalta.

Perusturvajohtaja, tulosaluevastaavat ja emäntä (keittiön tulosyksikön vastaava) kertovat osavuositarkastuksena oman tulosalueensa/ -yksikkönsä taloustilanteen ja vuodelle asetettujen toiminnallisten tavoitteiden etenemisen.

Oheismateriaalina TA 2019 - osavuositarkastuksen toiminnalliset tavoitteet ja tunnusluvut sekä talouden tilanne, talousarvion toteutumaiset aj. 1.1.-30.6.2019.

Alkuvuoden aikana Sote uudistukseen liittyvät asiat (8.3.2019 saakka), erilaisten tietojen ja tilastojen kerääminen maakunnalle ovat työllistäneet viranhaltijoita.

Perusturvan tulosaluetta on kuormittanut myös johtavien viranhaltijoiden vaihdokset (perusturvajohtaja ja hoitotyönjohtaja) ja sosiaalityöntekijän vaihdos ensimmäisen vuosipuolikkaan aikana.

Keittiön toimintaa on rasittanut koulun ja päiväkotijärjestelyjen muutoksista ruuan kuljetuksiin liittyen. Ruuan kuljetuksen organisointi vie aikaa.

Pitkäaikaistyöttömien kuntouttava työtoimintaa ei ole pystytty hoitamaan ensimmäisen vuosipuolikkaan aikana, jonka seurauksena kunnan maksamat työmarkkinatuen kuntaosuudet ovat kasvaneet edelliseen vuoteen nähden.

Sosiaalityön tila on ollut alkuvuodesta haastava. Lastensuojelulain/ sosiaalihuoltolain mukaista palveluita on voitu tarjota sitä tarvitseville.

Avopalveluissa kotipalvelua ja kotisairaanhoidon ei ole yhdistetty kotihoidoksi, eikä näin ollen yhteistä talous- ja toimintasuunnitelmaa ole tullut. Kotipalvelun ja kotisairaanhoidon toimintaa ja yhteistyötä kehitetään edelleen nykyisessä organisaatiomuodossa vastaamaan yhä suurenevaa ikäihmisten palvelutarvetta. Kuljetuspalveluiden osalta selvitystyö on kesken.

Asumispalveluissa asukkaiden toimintakyky on heikentynyt ja laadukkaan hoidon, asukas- ja työturvallisuuden vuoksi työvuoroissa tulee olla aina kaksi työntekijää. Nykyisellä henkilöstöresurssilla (neljä lähihoitajan toimea) tätä ei voida työvuorosuunnitelmissa toteuttaa. Tämä tarkoittaa, että työ on jouduttu vuoden 2019 aikana

toteuttamaan säännöllisinä ylitoinä ja määräaikaisina lisäresursseina, joita ei ole talousarviossa huomioitu menoina. Kotiin annettavat palvelut Karigasniemellä tarvitsee lisätyöntekijän, jotta asiakkaille pystytään tarjoamaan palvelutarpeen mukaiset palvelut, myös viikonloppuisin.

Terveyskeskuksen lääkäritilanne on hoidettu osin määräaikaisten sijaisten avulla. Hammaslääkärin virassa on toiminut vuoden alusta vakituinen virkahammaslääkäri ja hammashuollon tilanne on ollut hyvä eikä suuria jonoja ole syntynyt. Hoitajien avoinna olevia toimia ja sijaisuuksia on ollut vaikea täyttää ja pitkiä sairauslomia sekä perhevapaita on ollut useita. Näistä seikoista johtuen määräaikaisten työntekijöiden palkkakustannukset ovat olleet kohtuuttoman suuret.

Erikoissairaanhoidon osalta tilanne kesäkuun lopussa näyttää hyvältä.

Kokonaisuutena perusturvalautakunnan alaiset toiminnot ja palvelut ovat sekä talouden että toiminnan osalta osin edenneet talousarvion ja –suunnitelman mukaisesti. Talousarvion toteutuma on varsinaisen toiminnan menojen osalta 50,9 % ja tulojen osalta 56,1 %. Kirjanpidossa ei näy vielä sairausvakuutuskorvaukset. Olemassa olevat toiminnot on pystytty säilyttämään, mutta toimintojen ja prosessien kehittämistä ei ole ollut mahdollista toteuttaa osin työvoiman saatavuuden ja osin johtavien työntekijöiden vaihdoksen vuoksi.

Ehdotus:

Perusturvalautakunta merkitsee tiedoksi osavuotiskatsauksen ajalta 1.1.-30.6.2019.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Nils Eric Lukkari poistui kokouksesta tämän pykälän aikana klo 10:54.

Emäntä Anna Nikkinen poistui kokouksesta tämän käsittelyn jälkeen klo 11:20.

Jakelu

KH

Tarkennettu esitys saamenkielisten sosiaali- ja terveystalvelujen tuottamiseen osoitetun määrärahan tarpeesta v. 2020

165/02.04.01/2013

Petultk 19.09.2019 § 35

Perusturvalautakunta on 03.05.2018 on antanut alla olevan esityksen saamenkielisten sosiaali- ja terveystalveluiden tuottamiseen osoitetun määrärahan tarpeesta vuodelle 2020:

SAAMENKIELISET SOSIAALI- JA TERVEYSTALVELUT	Kokonaiskustannukset	Tulot	Avustus %	Haettava avustus
Perhetyö	45 050	0	75	33 788
Auttaja-aslak toiminta	44 155	1 600	75	31 916
-Utsjoen alue	44 155	1 600	75	31 916
-Karigasniemen alue				
Hoivatyöntekijä				
-Nykyinen toiminto koko kunnan alue	45 060	1 600	75	32 595
- UUSI toiminto Karigasniemen alue	45 060	1 600	75	32 595
Toiminnanohjaaja	44 810	0	75	33 608
Terveystalveluiden /ja kotisairaanhoidaja	67 560	3 000	50	32 280
Ostotalvelut Norjasta	50 000	0		30 000
Yhteensä	385 850	9 400		258 698

Saamelaiskäräjät on pyytänyt toimittamaan 30.09.2019 mennessä tarkennettuja esityksiä saamenkielisten sosiaali- ja terveystalveluiden turvaamiseksi tarkoitettujen määrärahojen tarpeesta vuodelle 2020 seuraavan ohjeen mukaisesti:

- Uudet toiminnot: Uusien hankkeiden osalta pyydämme täyttämään hakemuslomakkeen ja kustannusarvioliitteen.
- Vakiintuneet toiminnot: Jo toiminnassa olevien toimintojen osalta pyydämme täyttämään hakemuksen kustannusarvio-osan.

Ehdotus:

Perusturvalautakunta esittää tarkennetun esityksen saamenkielisten sosiaali- ja terveystalveluiden turvaamiseksi tarkoitettujen määrärahojen tarpeesta vuodelle 2020:

SAAMENKIELISET SOSIAALI- JA TER- VEYSPALVELUT	Kokonais- kustannuk- set	Tulot	Avustus %	Haettava avustus
Perhetyö	-	-	-	-
Auttaja-aslak toiminta				
-Utsjoen alue	43 700	2 500	75	30 900
-Karigasniemen alue	43 700	1 200	75	31 875
Hoivatyöntekijä				
-Nykyinen toiminto koko kunnan alue	45 320	1 200	75	33 090
- UUSI toiminto Karigasniemen alue	46 750	1200	75	34 162
Toiminnanohjaaja	46 200	0	50	23 100
Terveystenhoitaja ja kotisairaanhoidaja	69 720	3 000	50	34 860
Yhteensä	295 390	9 100		187 987

Utsjoen kunnan tarkennetussa esityksessä painotetaan jo toiminnassa olevien saamenkielisten palveluiden jatkuvuuden tärkeyttä. Saamenkielisillä palveluilla tuetaan kotona asuvien saamenkielisten vanhusten selviytymistä kotona asumiseen mahdollisimman pitkään.

Perhetyö

Emme ole useista avoimista työnhakuilmoituksista huolimatta onnistuneet rekrytoimaan perhetyöntekijää, joten esitämme, että perhetyöhön (vakiintunut toiminto) haetun määrärahan joko käyttömahdollisuuden laajentamista tai kokonaan käyttötarkoituksen muuttamista toisen hoivatyöntekijän palkkaamiseen. Tällä hetkellä Utsjoella saamenkielisten palveluiden tarve painottuu selkeästi enemmän ikäihmisten palveluihin perhetyön sijaan.

Auttaja-aslak toiminta

Kaksi auttaja-aslakkia: ei muutoksia.

Hoivatyöntekijä

Kaksi hoivatyöntekijää

Esityksessä on uutena toimintona toisen hoivatyöntekijän palkkaaminen Karigasniemen alueelle, jolloin nykyisen hoivatyöntekijän toiminta-alue koko kunnan alueesta pienenesi Utsjoki-Nuorgam alueeksi. Tällöin pitkiin työmatkoihin käytettävä aika olisi käytettävissä vanhusten hoivatyöhön. Karigasniemen alueen vanhusten palveluiden tarve on lisääntynyt ja lisääntyy edelleen tulevina vuosina. Kts. perhetyö-toiminto.

Toiminnanohjaaja

Ei muutoksia, jatkuu vakiintuneena toimintona.

Saamenkielinen terveydenhoitaja/ kotisairaanhoidaja

Ei muutoksia, jatkuu vakiintuneena toimintona.

Ostopalvelut Norjasta

Norjasta ostettaviin palveluihin emme hae määrärahaa.

Mikäli emme pysty toteuttamaan haettuja toimintoja haetulla tavalla tai niihin osoitettua valtionavustusta jäisi käyttämättä, pyydämme käyttömahdollisuuden laajentamista saamenkielisen psykiatrisen sairaanhoidajan palveluihin.

Toimitamme vakiintuneista toiminnoista kustannusarviot toiminnoittain ja uudesta toiminnosta, hoivatyöntekijästä Karigasniemen alueelle, hakemuksen kustannusarvioineen.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

Saamelaiskäräjät

Lähihoitajien toimien (kolme) perustaminen ja määrärahat

61/01.01/2019

Petultk 19.09.2019 § 36

Utsjoen kunnassa kotiin annettavien palveluiden ja asumispalveluiden tarve on kuntalaisten ikärakenteen vuoksi kasvanut. Tämän lisäksi asumispalveluissa asukkaiden toimintakyky on heikentynyt ja laadukkaan hoidon, asukas- ja työturvallisuuden vuoksi työvuoroissa tulee olla aina kaksi työntekijää. Nykyisellä henkilöstöresurssilla (neljä lähihoitajan toimea) tätä ei voida työvuorosuunniteluissa toteuttaa. Tämä tarkoittaa, että työ on jouduttu vuoden 2019 aikana toteuttamaan säännöllisinä ylitöinä ja määräaikaisina lisäresursseina, joita ei ole talousarviossa huomioitu menoina. Kotiin annettavat palvelut Karigasniemellä tarvitsee lisätyöntekijän, jotta asiakkaille pystytään tarjoamaan palvelutarpeen mukaiset palvelut, myös viikonloppuisin. Lisäksi vuodesta 2020 eteenpäin tulee huomioida mahdollinen valtakunnallinen muutos minimihoitajamitoitukseen.

Ehdotus:

Perusturvalautakunta ehdottaa:

- lisämäärärahan myöntämistä yllämainittuihin henkilöstömenoihin talousarvioon vuodelle 2019 (kolme lähihoitajaa: kaksi lh Dorvu, yksi lh kotipalvelu Karigasniemi) 20 000 euroa.

- määrärahan huomioimista vuoden 2020 talousarviossa 233 100 euroa, johon on laskettu mukaan toisesta kunnasta ostettu palvelu.

- määrärahan varmentumisen jälkeen perusturvalautakunta käsittelee uudelleen hoitotyön toimien perustamiset. Toiminta pyritään aloittamaan mahdollisimman pian määrärahan varmituttua.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

KH, Valtuusto

Tiedoksi saatettavat asiat

Petultk 19.09.2019 § 37

Kela

- Hae koulumatkatukea ajoissa
- Asumistukia maksetaan eniten maakuntakeskuksiin
- Vammaisetuisuuksien maksaminen kunnalle
- Päivärahan määrä perustuu jatkossa 12 kuukauden tuloihin
- Toimeentuloturvainfo

Merikratos

- Sosiaaliasiamiehen raportti v. 2018

Saamelaiskäräjät

- Kutsu osallistua saamen kielten viikkoon 21. - 27.10.2019
- Sopimuksen muuttaminen saamenkielisten sosiaali- ja terveystalvelujen turvaamiseksi osoitetun valtionavustuksen käytöstä Utsjoen kunnassa vuonna 2019
- Utsjoen kunnan tiliselvitys saamenkielisten sosiaali- ja terveystalveluiden turvaamiseksi osoitetun valtionavustuksen käytöstä vuonna 2018

Suomen Erillisverkot

- Suomen Virveverkko Oy sulautuu Suomen Turvallisuusverkko Oy:öön

THL

- Tilasto, lastensuojelu 2018
- Tilasto: Lapsen elatus ja huolto sekä isyyden selvittäminen 2018
- Tilastopalaute: Lastensuojelun palvelutarpeen arviointien valmistuminen hidastui

Tieto

- Hinnankorotusilmoitus Tieto Effic ja Lifecare tuki-, ylläpito- ja vuosimaksuihin 1.1.2020 alkaen

Valvira

- Yksityisen terveydenhuollon palvelujen tuottajan ja toimipaikkojen nimenmuutos: Attendo Terapia Oy
- Yksityisen terveydenhuollon palvelujen antamista koskeva luvan muuttaminen: Debora Oy , uudet toimipaikat
- Yksityisen terveydenhuollon palvelujen antamista koskeva lupapäätös ja aloitusilmoitus: Heero Oy
- Yksityisen terveydenhuollon palvelujen tuottajan toimipaikan lopettaminen, Kotihammas Oy, Kotihammas Tikkurila
- Yksityisen terveydenhuollon palvelujen tuottajan toimipaikan lopettaminen: Tutoris Oy, Lapin aluekeskus
- Yksityisen terveydenhuollon palvelujen antamista koskeva luvan muuttaminen: OmaValmius Oy

- Yksityisen terveydenhuollon palvelujen antamista koskevan luvan muuttaminen, Suomen Syöpäyhdistys - Cancerföreningen i Finland ry
- Yksityisen terveydenhuollon palvelujen tuottajan toimipaikan toimintakuntien lisääminen: Coronaria Radiologipalvelu Oy
- Yksityisen terveydenhuollon palvelujen antamista koskeva lupapäätös ja aloitusilmoitus: Itäkallo Oy
- Yksityisen terveydenhuollon palvelujen antamista koskeva luvan muuttaminen: Debora Oy
- Yksityisen terveydenhuollon palvelujen tuottajan ja toimipaikkojen nimenmuutos: OmaValmius Oy (ent. Valmius Hyvinvointiin Group Oy)
- Yksityisen terveydenhuollon palvelujen antamista koskevan luvan muuttaminen: Tutoris Oy
- Yksityisen terveydenhuollon palvelujen antamista koskeva lupapäätös ja aloitusilmoitus: Kuura Terveyspalvelut Oy
- Yksityisen terveydenhuollon palvelujen tuottajan toimipaikan toimintakuntien lisääminen: Coronaria Diagnostiikka oy

Valtuusto

- Vuoden 2018 tilinpäätöksen hyväksyminen
- Hallinnon ja talouden tarkastuspalvelut vuosille 2019 - 2024
- Lisämääräraha talousarvio 2019, perusturvalautakunta

Viranhaltijapäätökset

Perusturvajohtaja:

- Sosiaalityöntekijän viransijaisuuden täyttäminen
- Hoitotyönjohtajan virkatehtävien sijaistaminen 8.7.- 4.8.2019
- Hoitotyönjohtajan virkatehtävien sijaistaminen 5.8.- 6.10.2019
- Palvelussuhteen valinnan vahvistaminen, terveydenhoitaja
- Sosiaalityöntekijän viransijaisuuden virkavaalin vahvistaminen
- Hoitotyön johtajan virkavaalin vahvistaminen

Avopalvelunohjaaja:

- Irtisanoutuminen toiminnanohjaajan toimesta

Ehdotus:

Perusturvalautakunta merkitsee tietoon saatetuksi valmistelun mukaiset asiakirjat/ asiat.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Muutoksenhakukiellot

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa: Pykälät 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37.
	Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 137 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla: Pykälät -
	HallintolainkäyttöL 5 §:n / muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla: Pykälät ja valituskieltojen perusteet

Oikaisuvaatimusohjeet

Oikaisuvaatimusviranomainen ja -aika	Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite: Utsjoen perusturvalautakunta PL 41 99981 UTSJOKI Pykälät - Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluttua päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.
Oikaisuvaatimuksen sisältö	Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Valitusosoitus

Valitusviranomaisen ja valitusaika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.
	Valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite Pohjois-Suomen hallinto-oikeus Käyntiosoite: Isokatu 4, Oulu Postiosoite: PL 189 90101 OULU
	Kunnallisvalitus, pykälät Valitusaika 30 päivää
	Hallintovalitus, pykälät Valitusaika päivää
	Muu valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite Pykälä Valitusaika päivää päivää päivää
	Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Liitetään pöytäkirjaan

Valituskirja	<p>Valituskirjassa on ilmoitettava</p> <ul style="list-style-type: none"> - valittajan nimi, postiosoite, kotikunta ja puhelinnumero - päätös, johon haetaan muutosta - miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi - muutosvaatimuksen perusteet <p>Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainostaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan nimi, postiosoite, kotikunta ja puhelinnumero.</p> <p>Valitusasiakirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta.</p>
Valitusasia kirjojen toimitaminen	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun 24 päivä tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.</p> <p>Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite Pykälät</p> <p>Valitusasiakirjat on toimitettava ¹⁾: nimi, osoite ja postiosoite Pykälät</p>
Lisätietoja	<p>Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.</p>

¹⁾ Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle.

Liitetään pöytäkirjaan